

Kære naboforeninger, medlemsorganisationer og andre interessenter

Vedrørende kollaps af fiskebestand / vilde ørreder i Stavis Å

Morud Lystfiskerforening fremsender hermed en kort opdatering og status for Stavis Å. Denne korrespondance er sendt til jer alle, da det er den samme information, der gives, og intet bør holdes skjult i denne sag.

Vi i MLF har været stærkt bekymrede over den dramatiske nedgang i bestanden af vilde ørreder i Stavis Å – noget foreningen har påpeget gennem flere år. Vi er en forening med over 40 år på bagen, og Stavis Å har været en del af foreningen siden vores begyndelse. MLF har blandt andet, med en lang tidsserie over antallet af gydegravninger, dokumenteret en markant nedgang på knap 75 % i perioden 2004-2022, med den største nedgang de seneste år.

DTU Aqua v. Finn Sivebæk bekræftede ved elektrofiskeri i åen den 20. august 2024 foreningens antagelse om, at ørredbestanden er tæt på – eller allerede er – fuldstændig kollapsede. Lige nu findes der ingen yngel i åen fra de sidste to sæsoner. Se også notatet fra DTU Aqua, vedlagt dette brev (bestandsanalyse på stationerne 1-10 i Stavis Å). Sagen er så alvorlig, at vores hovedorganisation, Danmarks Sportsfiskerforbund, nu også er direkte involveret i sagen.

På 25 år er det lykkedes at ødelægge noget af Danmarks bedste opvækstvand for havørredyngel. I 1995 blev udtrækket af smolt fra Stavis Å undersøgt og estimeret til at være 6.256 vilde smolt – et uhørt flot resultat, der satte åen på Danmarkskortet, fordi det var en hidtil uset stor produktion i forhold til åens opland. Disse tal viser, at tilbagegangen er voldsom og meget foruroligende, da fiskebestandene i langt de fleste vandløb er gået frem siden 1990'erne.

Morud Lystfiskerforening har siden bestandsanalysen været meget aktiv med at formidle situationen over for ansvarlige myndigheder, herunder Nordfyns og Odense Kommuner, som Stavis Å løber igennem. Stavis Å er ramt af kumulative problemer, og der er desværre mange udfordringer i åen, som har ført til dette kollaps. MLF har allerede identificeret flere forureningskilder, blandt andet er der i forbindelse med etableringen af vådområdet på det nedre stræk af åen registreret iltsvind over en længere periode. Derudover er der store problemer med sandvandring og sedimenttilførsel i åen på det øvre stræk, hvor havørreder gyder (de få vilde ørreder, som er tilbage i åen). Gydebankerne er tilsandede, og gydningen bliver derfor ikke rigtig til noget. Flere analyser af mulige årsager til den forringede miljøtilstand i Stavis Å er iværksat, men vi er endnu langt fra i mål.

MLF mener, at vi sammen kan nå længere gennem handling. De næste tiltag bør være med waders og skridtstøvler, og vi bør iværksætte nogle direkte naturforbedrende tiltag i åen – også selvom nogle af disse tiltag blot vil være damage control og brandslukning, indtil kilderne og de direkte årsager til forringelsen af åen er fundet. Vi kan ikke bare stå her ved åkanten og vente på, at nogen gør noget – det sker ikke, medmindre vi selv tager arbejdshandskerne på.

Vi fra MLF modtager gerne al opbakning og engagement i denne sag fra vores naboforeninger og medlemsorganisationer. De af jer, der ønsker at yde en indsats og gerne vil vide mere, er meget velkomne til at kontakte os i Morud Lystfiskerforening.

På forhånd tak.

Morud Lystfiskerforening
v. Formand Rune Kaltoft

Vedlagt.

- Uddrag af DTU notat vedr. vedr. fiskebestanden i stavids Åen, fra bestandsanalyse d. 20/8-2024
- Distributionsliste

Uddrag af DTU notat vedr. fiskebestanden i stavids åen, fra beatandsanalysen 20/8-2024

Angående undersøgelse af fiskebestanden i Stavids Å og statens krav om miljømålsopfyldelse i Stavids Å's vandområder

DTU Aqua har undersøgt fiskebestanden i Stavids Å's hovedløb fra Rugård til Dybvad Bro. Undersøgelsen blev foretaget den 20. august 2024. Der er tidligere undersøgt 10 lokaliteter på denne strækning i 2017. Der blev ved denne undersøgelse foretaget en identisk undersøgelse på de samme 10 lokaliteter. Der blev foretaget elektrofiskeri efter udtyndingsmetoden, hvilket også er identisk metodevalg i forhold til I undersøgelsen 2017.

Ved undersøgelsen i 2024 var ørreder fra to årgange hhv. 2024 og 2023 helt fraværende på lokaliteterne 1,2,3,4,5, hvilket er markant anderledes end i 2017, hvor der blev fundet naturlig produceret ½-års ørred samt ældre ørreder på stort set alle disse lokaliteter.

Undersøgelsen i 2017 viste, at der for ørred var miljømålsopfyldelse på 5 ud af de 10 undersøgte lokaliteter. Ved undersøgelsen i 2024 var der ikke miljømålsopfyldelse på én eneste af de 10 undersøgte lokaliteter.

Ørreden bliver anvendt som en miljømålsindikator og dens totale fravær eller utilstrækkelige tilstedeværelse på de øvrige lokaliteter betyder samlet set, at vandområderne har fjernet sig yderligere fra en miljømålsopfyldt tilstand. Stort set hele Stavids Å vandsystem er miljømålsat og skal senest i 2027 være bragt i god økologisk tilstand, det vil sige være miljømålsopfyldt.

Tabellen viser tætheden af ørred for ½-års og ældre i hhv. 2017 og 2024. Desuden er det angivet, om der var miljømålsopfyldelse i hhv. 2017 og 2024.

Kolonnen "Status for ½-års ørred" viser udviklingen i ørredbestanden på de 10 stationer.

Station	Ørred Ældre		Ørred ½-års		Miljømålsopfyldelse		Status ½-års ørred
	2017	2024	2017	2024	2017	2024	2024
1	0	0	2	0	Nej	Nej	↓
2	11	0	57	0	Nej	Nej	↓
3	6	0	27	0	Nej	Nej	↓
4	14	0	94	0	Ja	Nej	↓
5	40	0	99	0	Ja	Nej	↓
6	42	5	202	5	Ja	Nej	↓
7	10	0	34	8	Nej	Nej	↓
8	4	6	354	35	Ja	Nej	↓
9	65	24	520	93	Ja	Nej	↓
10	0	10	78	0	Nej	Nej	↓

De bedste fisker

Fino Sivsbæk

Fiskeplejekonsulent / cand. scient./biolog

Sektion for Ferskvandfiskeri og Økologi

DTU Aqua

Danmarks Tekniske Universitet
Institut for Akvatisk Ressourcer
Vejløvej 39
8600 Silkeborg

Kopi til :

Vandpleje Fyn , Lars Rix Petersen Formand E-mail: formand@vandplejefyn.dk

Odense å sammenslutningen, Willy Dannevang willydannevang@yahoo.dk

Havørredfyn Projektleder Søren Bay sobay@assens.dk

Fyns Laksefisk fiskemester Linda Bollerup Høgh lbh@fgufyn.dk

Go fishing Claus Eriksen E-mail: claus@go-fishing.dk

Odense Jagt og fritid e-mail kundeservice@odensejagt.dk

Odense Sportsfisker Klub – allanbirkhansen@gmail.com

Nordfyns Sportsfiskerforening af 1989 Ulrik Hansen hansenulrik88@hotmail.com

Tommerup Lystfiskerforening – bjarnepeterfrandsen@gmail.com

Vends SportsfiskerForening – vendssportsfiskerforening@gmail.com

Munkebo Lystfiskerforening – osterlund@munkebo-borger.dk

Morud Borgerforening v. Lærke Lomholdt laerkelomholt@gmail.com

DN Nordfyn E-mail : nordfyn@dn.dk

DN Odense E-mail : odense@dn.dk